

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

I. Korinthus 15.

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

A keresztyén nevelésért!

Egyházkerületünk tanácsának folyó évi március 18-án hozott deklarációja

A tiszántúli református egyházkerület tanácsa, a törvényes felhatalmazás alapján a parancsoló szükségre tekintettel az egyházkerületi közgyűlés nevében és tekintélyével eljárva kijelenti a következőket:

1. A magyar közéletben legújabbban fölmerült némely törekvésekkel és nyilatkozatokkal szemben megállapítja, hogy a keresztyén nevelés és oktatás az anyaszentegyháznak isteni eredetű kötelessége és joga, amelyről Urának, a Jézus Krisztusnak elárulása és a szent keresztség sákramentomának megüresítése nélkül önként soha és semmi körülmények között nem mondhat le.

2. Megállapítja, hogy államilag megerősített érvényes egyházi törvényeink szerint egyházunk alsó, közép- és felsőiskolái a vallás szabad gyakorlatának jogával lényeges kapcsolatban álló intézmények, az egyház önfenntartásának eszközei s mint ilyenek, mindenestől az egyház testéhez tartoznak és egyházunknak a magyar alkotmány védelme alatt álló önkormányzati jogai reájuk is kiterjednek, ideértve a tanterv és a tankönyvek megállapításának jogát is.

3. Ez alapon egyházkerületi tanácsunk ünnepélyesen fölemeli szavát minden olyan törekvés ellen — bárhonnan jöjjön az —, amely egyházunknak iskoláihoz való jogát csorbítani, a keresztyén nevelés és oktatás körét és lehetőségeit szűkíteni akarná.

4. Különösképpen is tiltakozik egyházkerületi taná-

csunk az ellen, hogy az egyház, az állam és az iskola, illetőleg a nevelés viszonyának megváltoztatására irányuló törekvések a most folyó politikai pártküzdelmek során incidentálisan jelentkezzenek s egyik vagy másik pártnak vagy irányzatnak idevonatkozó törekvései politikai alku és pártközi megegyezések tárgyává tétessenek.

5. Ami közelebbről a kötelező vallásitanítás kérdését illeti, egyházkerületi tanácsunk rámutat arra, hogy a vallásitanítás kötelező volta a vallás szabad gyakorlatáról szóló állami alaptörvényben (1895: 43. tc.) gyökerezik. Ez alaptörvény bármiféle megváltoztatására, általában az egyház, az állam és az iskola, illetőleg a nevelés kapcsolatainak a mai törvényes rendtől eltérő rendezésére egyedül a nemzet törvényhozása lehet jogosult. A jelenleg fennálló törvényes rendnek kormányrendeletekkel való esetenkénti módosítása a magyar állampolgárok alkotmányos alapjogainak megsértését és — még hogyha talán a vallásszabadság ügyvélt érdekében történnék is — valójában a vallásszabadság veszélyeztetését jelentené.

Egyházkerületünk tanácsa elrendeli ennek a nyilatkozatnak az egyházkerület hivatalos közlönye legközelebbi számában közzétételét, úgyszintén az egyetemes Konventhez és a Zsinathoz fölterjesztését, a magyar kormányhoz és a törvényhozáshoz való megküldését és a többi egyházkerületekkel hasonló állásfoglalás kérésével közlését.

Kommentár nélkül

„1945 novemberében a bajor miniszterelnök, Dr. Högner Vilmos, nem sokkal a hivatalba lépése után, meglátogatta az evangélikus püspököt és a római katolikus bíborost. Két nap múlva a szociáldemokrata párt népes gyűlésén beszélt s ott a következő, eddig csaknem példa nélkül való megállapítást tette: „Van még egy korábbi lecke is, amelyet nekünk szociáldemokratáknak nem szabad csak úgy szélnek eresztenünk. Mi tapasztalásból megtanultuk, hogy maguk a szociális körülmények nem egyedül döntők a történelemben. Sőt mi több: az elmúlt tizenkét esztendőben láttuk működni a gonosztságot és láttuk erkölcsi erők működését is, amelyek kivívták esőndes csodálatunkat... Minekünk pozitív álláspontra kell elfoglalnunk a vallással szemben. Minekünk nem ellenségeink az olyan egyházak, amelyek nem alácsenyődnek le odáig, hogy a kapitalista rendszernek legyenek rabszolgái és testőrei. Ha az egyházak a keresztyénség

tanítását tettekre váltják, akkor barátai minden szegénynek és minden elnyomottnak, tehát barátai a munkásosztálynak is. Minden jó keresztyén fenntartás nélkül lehet szociáldemokrata és minden szociáldemokrata fenntartás nélkül lehet hívó keresztyén. Mi szociáldemokraták nem felejtettük el, hogy a keresztyén egyházak jelentős áldozatokat hoztak a náciizmus elleni küzdelemben és gyakran együtt dolgoztak illegálisban a munkásság pártjaival.”

Herman Stewart amerikai evangélikus lelkész, oekumenikus vezetőember, „The Rebirth of the German Church“ c., 1946-ban megjelent könyvéből (158. lap).

„Erkölcseleg védhetetlen”

A „The Messenger“, az egyik legrégebb és legtekintélyesebb északamerikai református egyházi folyóirat (Nationa Organ of the Evangelical and Reformed Church) 1946 karácsonyi számában felháborodott

hangú kommentárral kíséri a fenti cím alatt két híres amerikai természettudós — a Compton-testvérpárnak — azt a kijelentését, hogy az USA bünt követt volna el az emberiség ellen, ha az atombombát nem használja fel Japán tönkretételére és ezzel a világháború meg rövidítésére. Azt mondja, hogy az ilyen beszéd inkább a Mussolini szájába illett volna, amikor gázzal pusztította az absztrakt színeket. „Már az is elég baj — úgy mond —, hogy egyáltalán használtuk az atombombát. Sokaknak az a véleményük, hogy ezáltal mi, amerikaiak, Dzsingisz-kán, még az inquisitio emberei s a történelem többi nagy mészárosai mellett foglaltunk helyet: hogy elveszítettük a világ tisztességes népeinek a becsülését és eljátszottuk ahhoz való jogunkat, hogy erkölcsi vezető szerepünk lehessen nemzedékünkben. De ennél is nagyobb baj az, hogy még ennek a gazságnak a szerecsenmosdatására is kísérletet teszünk kegyes álokozásokkal.“ Előadja azután, hogy a Federal Council of the Churches of Christ (Északamerika legnagyobb protestáns egyházi szövetsége) nevében húsz vezető

teológus: 1946 márciusában a következő nyilatkozatot tette: „Mint amerikai keresztények, mélységes bűnbánatot érzünk az atombomba felültilten használatáért. Egyetértünk abban, hogy bárki bármint gondolkozzék elvileg a háborús etikáról, Hirosima és Nagasaki meglepetésszerű bombázása erkölcsileg védhetetlen... Még hogyha igaz is az, hogy az új fegyver használata megrövidítette a háborút, akkor is túlságosan nagy az az erkölcsi ár, amelyet ezért fizelnünk kell. Mint az a nagyhatalom, amelyik először használta az atombombát ilyen körülmények között, súlyos vétkeket követtünk el Isten törvényei ellen és a japán nép ellen.” Hozzáteszik, hogy általában nemcsak az atomfegyver használata, hanem általában mindenféle megsemmisítő bombázás (obliteration bombing), úgy, ahogy az szokássá lett a második világháborúban, „keresztényen alapon védhetetlen”. „Inkább bűnbánat, mint önigazság illik — fejezi be a Messenger — egy olyan néphez, amely felelős a hirosimai és nagasaki szörnyűségekért. Ez a bűnbánat az előfeltétele annak, hogy bármiféle lelki ellenőrzés alá vessük az atomerőt, amely darabokra zúzhatja szét a világmindenséget. A lelki ellenőrzés nélkül pedig elvesztünk.”

Zsidók a zsidómisszióról

A „News Sheet” c. északamerikai zsidómissziói folyóirat a következő kérdéseket intézte a múlt évben néhány amerikai rabbihoz: „Lemondjon-e az Egyház a maga missziói feladatáról csak azért, hogy jó viszonyt tarthasson fenn a zsidó polgártársakkal? — Az evangélizáció létrehozható végleges szakadást keresztvények és zsidók között még akkor is, hogyha azt a legemelkedettebb szellemben folytatják?” — Ime néhány felelet:

„Ha egyszer áll az, hogy a keresztényesség misszionáló vallás, akkor önöknek nemcsak joguk, hanem kötelességük is belefoglalni a zsidókat evangélizációs programjukba. Az ilyenfajta vállalkozások számára erkölcsi szempontból döntő kritérium az őszinteség. Mint zsidó, csak csodálattal adózhatom az önök missziói buzgalma iránt, amelyet egyenes vonalban örököltök a farizeusoktól, akiknek erkölcsi tanítását a magam részéről szeretném maradandó értékül elismertetni. Sajnálom, hogy az én népem bizonyos történelmi okok arra ösztönözték, hogy hagyjon fel a maga misszionáló törekvéseivel...”

„Nem látom át, mi jönni emelhetne kifogást bármelyik vallási közösség egy másik vallási közösségnek abbeli törekvése ellen, hogy propagálja a mondani-valóit és követőket szerezzen — föltéve, hogy becsületes missziós módszerekkel dolgozik...”

„Egy demokratikus társadalomban minden embernek joga van arra, hogy megkísérljen másokat meggyőzni a saját filozófiájának és a saját programjának a kiválóságáról. Van azonban egy különleges ok, amely miatt a keresztények zsidómissziói tevékenysége mindig surlódásokat idéz föl: az, hogy milliószámra vannak olyan emberek, akik magukat keresztényeknek nevezik ugyan, de nem gyakorolják a kereszténységet. Nyilvánvaló, hogy mindenkinek joga van hitet változtatni, vagy pedig a maga meggyőződéseit másokkal megosztani. De hogyha egyszer a keresztények a maguk missziói tevékenységét kiterjesztik a zsidókra, akkor csak igazságos dolog, hogy az utóbbiak kidolgozzák egy oly tevékenység programját, amellyel a keresztényeket a zsidóságra térítik.”

A News Sheet ezekhez a nyilatkozatokhoz a következő megjegyzéseket fűzi: „Ezek a feleletek megérdemlik figyelmünket és imádságainkat. Arról van szó,

hogy vegyük becsületesen felülvizsgálat alá ama módszereinket, amelyekkel Jézus Krisztus követelményeit a mi zsidó polgártársainkkal szemben ki akarjuk fejezni. Jellemző, hogy még eddig minden rabbi, aki feleletet adott kérdéseinkre, elfogadta a vallásszabadságnak azt a meghatározását, amelyet a Federal Council of the Churches of Christ (Észak-amerikai legnagyobb protestáns egyházi szövetsége) fogalmazott meg: A vallásszabadság az a jog, hogy kiki a maga hite és meggyőződése szerint imádhassa Istent, valamint, hogy hitét másokkal megoszthassa, végül, hogy vallást változtathasson.” (S. Oe. P. I.)

I R O D A L O M

Révész Imre: A szatmárnémeti nemzeti zsinat és az első magyar református ébredés. Budapest, 1947. 44 lap. Ára 3 forint. A Református Traktátus Vállalat Theologia sorozata 5. számaként jelent meg az egyháztörténelmi tanulmány, amely mind a 300 éves évforduló miatt, mind az ébredéstörténelmi tanulságainál fogva nagyon aktuális.

Üzen a mult — kérdez a holnap. Révész Imre, Szentpéteri Kun Béla, Nagy Miklós biznyságtétele a reformáció 429. évfordulóján Debrecenben. Sajtó alá rendezte Ferenczy Károly. 30 lap. Ára 1 forint.

Nemcsak a szerzők neve teszi feleslegessé e füzet ismertetését, de az a tény is, hogy e füzet már a legtöbb lelkipásztor kezében van. Megjelenése mellett mégsem mehetünk el szó és örvendezés nélkül. E helyt csak annyit említnék meg azok számára, akik még nem olvasták, hogy e füzet tartalmazza Révész Imre püspök reformációi ígértetését: „Egyedül I” (Róma 3: 28), Szentpéteri Kun Béla ünnepélyt megnyitó beszédét: „Mit köszönhet Debrecen a reformációnak?” és Nagy Miklós előadását: „Egyházunk a Holnap küszöbén”

Debrecen méltó módon ünnepelte meg a reformáció napját s ez a füzet még nagyon sokáig lesz dokumentum a mult és jövő között a ma gondolkozásáról és látásáról.

Farkas József: Evangélizáció. A Református Traktátus Vállalat „Theologia” sorozata 4. számaként jelent meg a dunamelléki egyházkerület missziói felkészének e rövid, tartalmas és értékes önálló dolgozata. Az önállóságot különösen hangsúlyozzuk, mivel a szerző nem mások véleményét ismerteteli, nem úgynevezett „tudományos” dolgozatot ad, hanem a saját véleményét és tapasztalatait mondja el igen világosan és mélyen elgondolkozottan. Mind tudományos theologiai, mind gyakorlati egyházi szempontból nyereségnek tartjuk e füzet megjelenését. Tartalma a legrövidebben: a reformáció útja (egyéni hittapasztalat, közösségi hitvallás és az ezekből születő theologia), kétféle ígértetés, az evangélizáció célja, az evangélizáció: kötetlen ígértetés, az evangélizáció: a Krisztusról való kezdetleges beszéd, az evangélizáció: közösségi szolgálat, az evangélizáció időtartama, utóösszejevel, az utómunka és összefoglalás. Befejezésül „fontos apróságok” címmel 11 axióma. Végül megemlítjük, hogy meg nem érdemelt félreértésekre és vádakra adhat okot az, hogy Farkas József a hivatalos egyház által végzett evangélizációt a Sátán kísértésének mondja, de nem teszi hozzá, hogy az egyház ilyen munkájában a multban és a jelenben nemcsak a Sátán kísértése, de a Szentlélek áldása is ott volt sokszor és ott lehet mindig.

Az értékes füzetet mindenki részére melegen ajánljuk.

A budapesti fasori református egyház-község presbitériumának AZ EGYHÁZ REFORMÁCIÓJA-val kapcsolatos feltevése. Budapest, 1947. 16 lap.

Mivel ma elég gyakran olvashatunk reformjavaslatokat, azért ezt a füzetet

mintegy gyanakvással vettük a kezünkbe, de nagy élvezettel olvastuk végig. Első megjegyzésünk: Bárcsak minden lelkipásztor és minden presbitérium emyire ismerné a mai egyházi törvényt és egyházi életet és bárcsak minden lelkipásztornak és minden presbitériumnak a jövő kérdése ilyen szívügye lenne, mint a budapesti fasori egyházközségnek!

A bevezetésként adott „Általános állásfoglalás”-ból érdemesnek tartjuk néhány idézetet venni, amely alkalmas arra, hogy az egész reformjavaslat szellemét megismerjük. „A reformáció szükségességét mi is valljuk, annak véghezvitelére az időt elérkezettnek találjuk, azonban egyrészt őseink szokásaitól, és egyházi gyakorlatától eltérő erőszakos újítások, másrészt a szükségesség által reánk kényszerített változásokon felüli reformok keresztülvitelét történelmi egyházunk életére károsnak és indokolatlannak tartjuk... egyházi törvényeinket módosítását csak annyiban tartjuk szükségesnek és jogosultnak, amennyiben a reformok

a) a magyar református nép különleges lelkiségének megfelelnek.

b) az élő magyarság hitét és a magyar református egyház érdekeit nem veszélyeztetik.

c) egyházi életünk körében szerzett gyakorlati tapasztalatok alapján Isten országának építését előmozdítják, vagy ha d) azok az új államhatalom által hozott és az eddigiektől eltérő jogszabályok kényszerű következményei.” (3. l.)

... a reformok lényegükben csak a meglévő egyházi törvények kiegészítésére, illetőleg módosítására kell, hogy szorítkozzanak, legtöbb vonatkozásban pedig elegendőnek tartjuk az egyházi törvényekben lefektetett elvek betartását és előírások szigorú keresztülvitelét, ennek biztosítása érdekében a fegyelmezési jog szigorú, következetes s az egyházi élet egész területére kiterjedő gyakorlását.” (4. l.)

Amint látjuk, e reformjavaslat nem akar mindenütt és minden áron való reformot, a multban és a jelenben nemcsak hibát, hanem sok értéket is lát.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a javaslatban sok az általánosság, a kegyes óhaj — kívánatosnak tartja pl. a felekezeti békét, az olyan lelkipásztorok leváltását, akiknek szolgálata testi erejüket is igénybe veszi s ezek más szolgálati helyre rendelését (kinevezési rendszerrel?), a teljes lelkészi képesítést nyert atyafiak önálló munkakörben elhelyezését (ki helyezze el őket és hogyan szabályozható az állások és az ilyen atyafiak mindig pontosan egyező száma?) stb. Helytelen dolog a lelkészi „jelleg”-ről beszélni, amikor egyházi törvényünk is a lelkészi képesítés hatályban tartásáról beszél.

A füzet áttanulmányozásra nagyon értékes és ha minden lelkipásztor és minden presbitérium nem is adhat ki egy ilyen reformjavaslatot, mégis jó lenne, ha minden lelkipásztor és presbitérium komolyan foglalkozna ezzel, vagy az ehhez hasonló komoly reformjavaslatot.

A SZENTÍRÁS SZOCIÁLIS TANÍTÁSAI. Több író közreműködésével kiadta és bevezette Keeble Sámuel. Angolból fordította Dr. Incze Gábor. Szabó Imre esperes „A legnagyobb szociális erőforrás” bevezető tanulmányával. Második kiadás. Budapest, 1947. 180 lap.

Nemcsak tetszetős külsejével, hanem nagyon komoly és ma különösen aktuális tartalmával különös figyelmet érdemel ez a könyv. Túl vagyunk ugyan már a „szociális evangélium” égyoldalú hirdetésén és értelmezésén, de azért kétségbevonhatatlan, hogy a teljes Szentírásnak volt, van és lesz bármelyik kor és bármilyen világnézet közepette is szociális üzenete is, amit az egyháznak hirdetni és megvalósítania kell. — E könyv a szociális ethika és a társadalmi erkölcsen felé mutat utat.

... a szociológia új tudománya — mondja Keeble Sámuel — nagyon is a pozitivisták, materialisták és fizikatudó-

sok kezébe került, akik a társadalom tudományának nagy anyagát csak fizikai és biológiai megállapításokban tudjuk formulálni és minden közösséget anyagi és kémiai erők eredményének tüntetnek fel... Ezt az új tudományt (t. i. a szociológiát) jól láttuk, hogy kezdetben miként rohan-ták meg a szabad akarat és a szellemiség ellenségei; sok időbe került, amíg a keresztyén gondolkodók és tudósok is megmozdulhattak" (17. l.). Nyíltan vallja és hirdeti a könyv, hogy „csak a keresztyén szociológiának lehet tudományos alapja és csak ez teremthet érthető társadalmi tudományt" (18. l.). Egyébként azért is nagyon tanulságos és gyümölcsöző e könyvvel való alapos foglalkozás, „mert — úgymond Keeble — könyvünk csak bevezetés a Szentírás szociális tanulmányozásához... Az olvasóra vár a munka, hogy az általános elvek birtokában kezébe vegye a Szentírást és maga dolgozza fel" (20. l.).

A könyv XIII. fejezetben a teljes kijelentés szociális tanítását adja 13 különböző szerző tanulmánya alapján.

A könyv egész tendenciáját és álláspontját fejezi ki a következő pár mondat: „Hisszük és tudjuk, hogy a Szentírásnak van ereje a modern civilizáció arculatának megváltoztatására. Fő kiválósága a Szentírásnak az, hogy benne a szociális kérdések vallási kérdések is... Erre volna ma is a legnagyobb szükség! Sok szociális törekvés azért török derékban ketté, mert zord, fagyos, keserves, gyilkos, lelket nem ismerő anyagi érdek diktálja csupán. — A jellemnek és lelki eszményeknek fontosságát figyelmen kívül hagyó, a szellemi életnek és a szeretetnek erejével, a vallásssággal nem számoló, vagy azt nem sokra becsülő szociális reformátorok sohasem fognak igazi sikert aratni" (24—25. lapok).

HALOTTAINK

Csűrös István református lelkész, ny. vallásnár (Budapest), március 4-én elhunyt. Személye, nagyértékű nevelő munkája és írásai túlnóttek egy intézet vagy kerület határain. Áldott volt és áldás volt élete, legyen áldott emléke is!

Nagykászonyi Székely Sándor nagykállói református tanító és presbíter március 13-án elhunyt.

HÍREK

A Kálvineumok meglátogatására Révész Imre püspök, igazgatótanácsi elnök február hó 4-én és 5-én Hajdúböszörménybe, február hó 25-én és 26-án pedig Nyíregyházára szállott ki. Amott Molnár Zoltán esperes, igazgatótanácsi tag, emitt Porzolt István esperes, igazgatótanácsi ügyvezető elnök segítségével megvizsgálta az intézmények helyzetét, ügyvezetését, gazdasági és szellemi állapotát. Mindkét helyen megállapította, hogy a két intézmény, nyíregyházi iskoláival együtt (tanítónőképző, polgári, illetőleg általános iskola, ipariskolai tanfolyam) a rendkívül súlyos háborús veszteségek után a fokozatos regenerálódás útján van, hivatását örvendetesen teljesíteni tudja, a vezetők magatartása páratlanul gondos és önfeláldozó, a szülői társadalom pedig igen nagy szeretettel és sok áldozatkészséggel támogatja mind a két intézményt. A hiányok azonban még mindig rendkívül nagyok, főként internatusi és iskolai felszerelésben. A Fiúkálvineum benépesítése még csak fele a réginek, mert megfelelő internatusi felszerelés hiányában többet elhelyezni nem lehet, a Leánykálvineumban benépesítés tekintetében jobb a helyzet, de ott viszont vannak tantermek, amelyekben a tanítás padok és székek híján még mindig állva folyik. A magyar református lelkészi társadalom fokozott áldozatkészségére volna szükség, megfelelő állami és külföldi egyházi segítsé-

gek mellett, hogy ez a két áldott intézmény a maga hivatását a nagyemlékű alapítók elgondolása szerint maradéktalanul teljesítse. A püspök ezeket az alkalmakat használta fel arra, hogy Hajdúböszörményben a lelkészekkel önvizsgáló bibliai megbeszélést tartson, a Bocskay-gimnázium ifjúságához szóljon és a gyülekezetben prédikáljon, Nyíregyházán pedig a nagyközönség számára előadást tartson „Jézus iskolájáról”, a tanári karoknak biblia-órát tartson, több tanórát meglátogasson és felkeresse az Erzsébet-kórházban működő egyházkerületi diakonisszákat, akikkel szintén tartott áhítatot.

Ravasz László püspök, konventi lelkészi elnök sürgönyt intézett a világ református szervezeteihez a szlovákiai magyarok érdekeiben és kérte, hogy emeljék fel tiltakozó szavukat az emberi szabadság súlyos megsértése ellen.

I. és II. lelkészsképző vizsga volt február 12—13. napján. I. vizsgát tett Komolay Sándor nagykállói segédlelkész, II. vizsgát tett Dr. Varga Zsigmond J. debreceni gimnáziumi tanár, Kormos László kunmadarasi és Szabó Endre törökszentmiklósi segédlelkész.

Madarász József nádudvari lelkipásztort a Konvent elnöksége a tiszántúli egyházkerület területére konventi ifjúsági lelkésznek nevezte ki február 1-i hatállyal.

Oklevéltelenítés. Az Egyetemes Konvent elnöksége a háború pusztításai következtében eltűnt vagy megsemmisített következő lelkészi okleveleket érvénytelenítette s a másolat kiadására az engedélyt megadta:

Dr. Kalmár Lajos volt lelkész-százados 1933 szeptember 19-én 9—1933. sz. a. Sárospatakon kiállított I. és 1935 szept. 20-án 8—1935. sz. a. ugyancsak Sárospatakon kiállított II. lelkészi bizonyítványát;

Borsos Sándor konventi missziói lelkész 1939 szeptember 13-án 525—1939. sz. a. Budapesten kiállított I. lelkészsképző bizonyítványát.

Kádár Zoltán miskolci segédlelkész 1936 szept. 18-án 3—1936. sz. a. kiállított II. lelkészsképző bizonyítványát.

Kecskeméthy László woodbridgei lelkipásztor 1935 szeptember 13-án 58—1935. sz. a. kiállított I. lelkészsképző bizonyítványát.

Ravasz László püspök, konventi lelkészi elnök Mott Jánoshoz levelet írt abból az alkalomból, hogy az idős evangélikátor a Nobel-békedíjat megkapta. „Különösen azért rendkívüli az örömünk — úgymond a püspök —, mert látjuk, hogy egy világi testület ezzel a jutalmazással azt ismerte el, hogy a világon az evangélium hirdetése a béke legjobb szolgálata.”

A beregi egyházmegye lelkészi evangélikációs konferenciája Tarpán volt március 24—27. napján. Püspök úr, Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész társaságában érkezett meg Tarpára. A beregi egyházmegye lelkészei közül az esperessel együtt 18 gyülekezet lelkipásztora vett részt. Püspök úr bibliatanulmányával kezdődött a konferencia, ami után Dr. Ferenczy Károly „Az egyház helyzete és feladatai” címmel vezette be a megbeszéléseket. Délutánonként a gyülekezetek lelkipásztorai számoltak be kérdéseikről, melyek pásztori szolgálatuk során felmerülnek, melyet testvéri módon beszéltek meg Püspök úr vezetésével. Este a tarpai gyülekezet számára volt evangélikációs istentisztelet melyet első este D. Dr. Révész Imre püspök végzett, második este Dr. Ferenczy Károly. Megbeszélések a lelkipásztorok a négy püspök által az igehirdetés kérdésében kibocsátott körlevél kérdéseit is. A gyülekezet gyermekei és ifjúsága számára Tamás Ferenc tartott evangélikációs előadást. A befejező napon lelkészek, tanítók, presbíterek konferenciája volt, melyen egyházunk mai kérdéseit beszélte meg a konferencia, Tamás Ferenc bevezetése után. Püspök úr foglalta össze

a gazdag felszólalásokkal teljes konferenciát, melynek végén Telkes György tarpai lelkész és családja buzgólkodásából, melyet az egész konferencián éreztünk, közebb volt. A konferencián résztvett mindvégig Horváth Zoltán espereshelyettes is.

A sárréti evangélikáció Sárrétudvariban folyt január 19—26. Az evangélikációt Jeney László Kiszombor, Földeák, Püspök-lelei lelkipásztor végezte. Dávidházy Gábor sárrétudvari lelkipásztor az egész Sárrétet megmozgatta. Egy napon ifjúsági konferenciát hívott össze, másik napon presbíteri, lelkészi és tanítói találkozó. Olyan hideg volt, hogy magunk is kihitűek voltunk, de mindkét alkalommal nagyon sokan jöttek össze. Szolgáltak: Ördög Lajos, Solymosi József, Tamás Ferenc lelkipásztorok és Horváth Zoltán teológus.

A vásárosnaményi gyülekezetben március hó 2—9. napján egy héti tartó evangélikáció volt, amelyen a közeli egyházközösségek érdeklődő tagjai nagy számmal vettek részt. Az evangélikációs szolgálatot Szabó Dániel hejőcsabai lelkipásztor végezte. Minden reggel bibliamagyarázatot imaóra volt, — minden este 6 órakor a templomban összejövetel igehirdetéssel s azután az állami iskola nagytermében megbeszélés. Az esti összejöveteleken esetenként átlag 800—1000 hívő egyháztag vett részt. Az evangélikátor és a gyülekezet lelkipásztora meglátogatták a gyülekezet több családját, köztük elsősorban a fekvő betegeket. Áldott magvetés volt, melynek Isten kegyelméből való gazdag aratását jó reménységgel várjuk.

A nagyszalontai egyházmegye lelkészi konferenciája Biharugrán. Március 10—13 között a nagyszalontai egyházmegye lelkipásztorai Biharugrára gyűltek össze lelkészi konferenciára. A konferenciát Révész Imre püspök vezette, aki az egyházkerület autójával érkezett Biharugrára, ahol Oláh Béla lelkipásztor és felesége fogadták püspök urat és a kíséretében vele levő Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyzőt és Tamás Ferenc missziói lelkészt. A szépen előkészített konferencia másnap reggel kezdődött a püspök bibliatanulmányával, melyben az evangélikáció kérdéseit tártá fel a lelkipásztorok előtt olyan mélyen, hogy mind a két nap tovább folyt felette a megbeszélés. Az evangélikáció kérdéseit Dr. Ferenczy Károly vezette be, a tiszántúli evangélikációt pedig Tamás Ferenc ismertette. Délutánonként a lelkipásztorok számoltak be kérdéseikről, melyet püspök úr jelenlétében testvéri módon beszéltek meg. Részletesen megvitaták a négy püspök által az igehirdetés kérdéseiről kiadott legutóbbi körlevelet is. Esténként a biharugrai gyülekezet számára volt evangélikációs istentisztelet, melyet Révész Imre püspök és Dr. Ferenczy Károly végeztek. Reggelonként a gyermekekkel és a fiatalokkal is tartottak összejövetelt. Esti háziistentiszteletek voltak. A befejező napon összegyülekezett az egyházmegye lelkészei, tanítói és presbíteri serege, ahol Percz István esperes nyitotta meg a konferenciát. Tamás Ferenc vezette be egyházunk alapvető kérdéseit, melyről részletes vitát tartottak és sok értékes felszólalásokkal, különösen az egyháztagság és az egyházi feyelmezés kérdéseit tárták elő. Boldog tapasztalat volt püspök úr számára ez a kiszállás, mert meggyőződhetett arról, hogy a nagyszalontai egyházmegyében Isten kegyelme szerint komoly újjáépítési munka folyik mind az anyagi, mind a lelki élet szempontjából.

Szerepen március 7—8. napján sárréti konferencia volt. Összegyűlt a sárréti ifjúság és második nap a lelkipásztorok, tanítók, presbíterek. Ez a konferencia volt a sárréti evangélikációs szolgálatok sorozatában egyelőre a befejező. Szabó Sándor a szerepi gyülekezet tagjainak buzgó közreműködésével nagy szeretettel fogadta a gyülekező testvéreket. Szolgáltak Ördög Lajos, Solymosi József, Dávidházy

Gábor, Szabó Sándor lelkipásztorok és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész.

Szeghalmon az elpusztult orgona helyreállítására szépen sikerült gyülekezeti nap és szeretetvendégség volt. A gimnázium tornaterme teljesen megtelt és a nőszövetség tagjai szolgálták a szeretetvendégségen. Tamás Ferenc missziói lelkész szolgált a gyülekezeti napon.

Mátészalkán 3 napos ifjúsági evangélizáció volt, melyre a mátészalkai diákok és nem diákok nagy számmal és teljesen önkéntesen jöttek el. Az ifjúsági evangélizáció Sréter Ferenc evangélikus, Nagy Gyula, Papp János konventi missziói, továbbá Kincses Endre, Kézy György, Mezey Béla, Tamás Ferenc missziói lelkészek szolgálták.

A tiszántúli evangélizációs szolgálatok során Makón Farkas László és Borbély Béla, Tiszaföldváron Gaál István esperes, Papp Béla, Molnár Gyula és Csathó Kálmán szénior testvéreink szolgálták, Gyulaváriban Juhász Sándor, Nagyréven Bakó László, Papp Béla, Szili Török Imre, Tisza Imre és Tamás Ferenc testvéreink.

Nánási Mihály volt balmazújvárosi segédlelkész hívta meg egyhangúlag a tanyai lelkipásztori állásra a kisújszállási gyülekezet. A fiatal lelkipásztor beiktatása március 23-án volt.

U. Nagy László abádi lelkipásztor március 26-án tartotta esküvőjét Melegh Etelkával. **Máté 19: 5—6.**

Zeneműpályázat. Az Országos Bethlen Gábor Szövetség (Bp., IX., Tolbuhinkörút 13. II.) pályázatot hirdet a CXLVIII. költár művészi módon való megkomponálására Szenczi Molnár Albert szövege szerint. Feltételek a Bethlen Gábor Szövetségnél részletesebben megtudhatók. Határidő: 1947 április 15.

Özv. Kovács Károlyné (Debrecen, Péterfia-u. 29) németül és franciául perfekt beszél, zongorára tanít, házvezetést vállal gyermekneveléssel együtt. Az érdeklődők forduljanak közvetlenül a címzetthez, aki igen minimális fizetésért szívesen elmenne megbízható családba.

Segédlelkészek, akik Debrecenben szeretnének szolgálni, írásban jelentsék a szándékukat a püspöki hivatalban.

Török Ede szegedi segédlelkész nevezett ki megvesegyházi missziói lelkésznek április 1-i hatállyal.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

736—1947. szám.

TÁRGY: Beíratási díjak felhasználása.

Értesítem az iskolaszéki elnök és igazgató urakat, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az általános és népiskolák tanulóit által befizetett beíratási díjak 50 százalékának a Tanítói Internátusi Alapok részére való befizetése tárgyában 28.622—1947. IV. sz. alatt felhívást intézett valamennyi vármegyei tanfelügyelőhöz.

Felhívom az iskolaszéki elnök és igazgató urakat, hogy a Tanítói Internátusi Alapokat a beíratási díjakból megillető 50%-nak a befizetéséről gondoskodni szíveskedjenek.

797—1947. szám.

TÁRGY: Vakok támogatása.

Felhívom valamennyi esperes és lelkipásztor urakat és az iskolák igazgatóságait, hogy a vakokat gyámolító országos egyesületet az általuk készített termékek vásárlásával a lehetőség szerint támogatni szíveskedjenek.

798—1947. szám.

TÁRGY: Parochiális könyvtári járulékok fizetése.

A Parochiális Könyvtárbizottság hoztam tett jelentésében közli, hogy működését megkezdi. Ezért megkezdi a parochiális könyvtári járulékok szedését is. Járulékokat az 1944., 1945. és 1946. évekre nem kér. Az 1947. évre a parochiális könyvtári járulék 20 forint.

A Parochiális Könyvtár szervezeti szabályzatának értelmében a Könyvtár költségeinek fedezésére minden anyaegyházközség köteles parochiális könyvtári járulék címén évenként annyiszor 20 forintot fizetni, ahány lelkipásztori állást tart fenn. E járulékok az egyházmegye pénztárába fizetendők be; az így beszedett járulékokat az egyházmegyei pénztárnok az egyházkerületi pénztárba egy összegben utalja át, az egyházkerületi pénztár a begyűlt összegeket ugyancsak egy összegben fizeti be a Parochiális Könyvtár folyószámlájára javára minden év december hónapjának közepéig. Késedelmesen fizetett járulék után 5% késedelmi kamattal fizetendő.

A Parochiális Könyvtárnak köteles előfizetői: a theologiai főiskolák (lelkész-képzőintézet), középiskolák, tanító- és tanítónőképzőintézetek és polgári iskolák. Leányegyházközség is előfizethet, de csak az anyaegyházközség felelőssége mellett. Magánelőfizetők nem léphetnek be.

Fentiek alapján utasítom az *egyházközségeket* és az *érdeelt iskolák igazgatóságait*, hogy a Parochiális Könyvtár járulékát költségvetésükbe pótlólag a folyó évre vegyék fel az összeget az egyházmegyei pénztárhoz fizessék be.

829—1947. szám.

TÁRGY: Selyemhernyótenyésztésben tanulóifjúság részvétele.

Valamennyi tanintézet igazgatóságával közlöm, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr valamennyi tankerületi főigazgató és tanfelügyelőhöz 36.938—1947. III. sz. a. a következő rendeletet intézte:

„A földművelésügyi miniszter úr átiratban fordult hozzám, melyben kérte, hogy kövessünk el mindent a tanulóifjúság erőteljes bekapcsolására a selyemgubótermelés fokozására és hathatós emelése végett. Mivel az 5 év előtti 500,000 kg-os országos selyemgubótermésnek 20 százalékát a tanulóifjúság termelte, ezzel magának 400,000 pengőnyi jövedelmet szerzett, most azonban az ifjúság részvétele a minimálisra csökkent, ezt a kérést igen fontosnak és támogatásra legméltóbbnak tartom.

Kérem főigazgató (tanfelügyelő) urat, utasítsa az iskolák igazgatóit, hogy hívják fel a tanulóifjúság figyelmét a selyemgubótermelésre, amivel nemesak maguknak szereznek jövedelmet, hanem az ország újjáépítését is szolgálják. Kívánatos lenne, hogy a selyemgubótermelésbe, mely április végén, május elején kezdődik, a tanítók irányításával minél többen vegyenek részt. Ezzel a tevékenységükkel a jelenleg még munkanélkül álló állami selyemfonógyárak munkásainak foglalkoztatását is biztosítanák.

Amidőn még közlöm, hogy a selyemgubó beváltási ára kg-onként I. oszt. 8 Ft, II. oszt. 4 Ft és III. oszt. 1 Ft, szükségesnek tartom, hogy a vállalkozó tanulók az iskolák igazgatóságán keresztül közvetlenül a hozzájuk tartozó kerületi selyemhernyótenyésztés felügyelőségéhez forduljanak: 1. Baja, 2. Békéscsaba, 3. Csorna, 4. Debrecen, 5. Dombóvár, 6. Dunaföldvár, 7. Eger, 8. Győr, 9. Kaposvár, 10. Komárom, 11. Kecskemét, 12. Makó, 13. Miskolc, 14. Marcali, 15. Mohács, 16. Nagyatád, 17. Pápa, 18. Pécs, 19. Sümeg, 20. Székesfehérvár, 21. Szigetvár.

22. Szolnok, 23. Szombathely, 24. Tab, 25. Tolna, 26. Vác.

Kihűlt gépek és tétlen munkáskezek várják az ifjúság segítségét is. Szeretném hinni, hogy ez a segítség nem marad el és a magyar ifjúság itt is megbizonyítja vállalkozó készségét az ország felépítésében.

Ezt a rendeletet tudomásulvétel, megfelelő eljárás és a tanulóifjúság figyelmébe leendő ajánlás végett közlöm.

878—1947. szám.

TÁRGY: Az ország felszabadulásának (1945 április 4) megünneplése az iskolákban.

Valamennyi tanintézet igazgatóságával és az iskolaszéki elnök urakkal közlöm a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 48.417—1947. III. sz. a. a tankerületi főigazgatókhoz és tanfelügyelőkhöz intézett következő rendeletét:

„1945. évi április hó 4-én szabadult fel teljesen hazánk a német uralom alól. Ennek az évfordulónak méltó megünnepléséről iskolai ünnepség keretében gondoskodni kívánok. Felhívom ezért főigazgató (tanfelügyelő) urat, hogy a rendelkezés alatt álló valamennyi iskola igazgatóját utasítsa, hogy mivel április 4-e iskolai szünetbe esik, a megemlékezést április 5-én, illetőleg a húsvéti szünetet megelőző utolsó tanítási napon kell megtartani.”

Felhívom az igazgató és iskolaszéki elnök urakat, hogy a fenti miniszteri leiratban foglaltakhoz alkalmazkodni szíveskedjenek.

Debrecen, 1947 március 26.

Révész Imre
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Rápolc református egyházközség pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *kántortanítói* állásra. Fizetés: Lakás, kert, 20%-os hozzájárulás illetményhivatal útján államszolgálati együtt. Kötelesség törvényszerű. Pályázati határidő 3 hét.

Tiszainoka református egyháza pályázatot hirdet most szervezett *III. tanítói* állására 21 napos határidővel.

Tornyospálca református iskolaszéke pályázatot hirdet újonnan szervezett *ötdik tanítói* állásra. Határidő 21 nap. Első ízben három pályázó közül VKM nevezi ki a tanítót.

Lelkész urak figyelmébe!

Megrongált tornyok javítását, festését és festését anyaggal és anyag nélkül bárhol vállalom.

Hívásra leutazom.

Kathy Imre
toronybádogos
Debrecen, Miklós-u. 28.

Most jelent meg!

NYÁRY PÁL:

HOGY LÁSSAK!

Útmutató olyan bibliaolvasók számára, kik Isten igéjében elmélyülni kívánnak.

Ara: 2.80 Ft.

Beszerezhető: a

„Méliusz”

KÖNYVKERESKEDÉS
közismert szaküzletében

DEBRECEN, PIAC-UTCA 26. SZ.